

તૃતીય વર્ગ બી.એ.

૨૦૦૧ ની પરીક્ષા માટે

: 'અવધીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ :

પ્રશ્નપત્ર : ૬ :

ગુજરાતી સાહિત્યના અવધીન ઇતિહાસ એ વિકાસની દૃષ્ટિએ મહત્વના એવા તમામ મુદ્દાઓ આવરી લેવાય તે અપેક્ષિત છે. રાજકીય, સામાજિક અને સાંસ્કૃતિક ઘટતરબળોને લક્ષ્યામાં રાખી વિવિધ સાહિત્યિક લક્ષણો, વિવિધ સ્વરુપોની વિકાસ રેખા, જે તે સ્વરુપોમાં નોંધપાત્ર સિધ્ધિઓ આદિનો પરિચય સાહિત્યના ઇતિહાસના અધ્યયન માટે સાંકળી લેવાય તે ઇષ્ટ ગણાય.

નોંધ:- આ પ્રશ્નપત્રમાં નીચે પ્રમાણે પાંચ વિભાગો રહેશે.

પ્રત્યેક વિભાગમાંથી એક-એક અલગ પ્રશ્ન પૂછાશે.

રેઝુમ્બર વિદ્યાર્થીઓ માટે ૧૪ ગુણનો એક, અને એકસ્ટર્નલ માટે ૨૦ ગુણનો એક, એવા પાંચ પ્રશ્નો પૂછવાનું રાખવું.

૧: અવધીન ગુજરાતી સાહિત્યના વિવિધ યુગોનો અભ્યાસ :

૧: સુધારક યુગ ૨. પંડિતયુગ ૩. ગાંધીયુગ ૪. અનુગાંધીયુગ ૫. આધુનિક યુગ.
અહીં અવધીન ગુજરાતી સાહિત્યના આ યુગ વિભાગોનો નીચેના સંદર્ભે અભ્યાસ અપેક્ષિત છે.

અ: પ્રત્યેક યુગનાં પૂર્વપિર યુગોથી વ્યાવર્તક લક્ષણો.

બ: એ યુગોના સાહિત્યને ઘડનારા મહત્વનાં પરિબળો.

ક: એ યુગોમાં સાહિત્યક્ષેત્રે થયેલાં નવપ્રસ્થાનો, પ્રદાનો અને નોંધપાત્ર સાહિત્યવૃત્તિઓ અને

ડ: યુગનાં સાહિત્યકારો અને પ્રવૃત્તિઓના સંદર્ભે નોંધપાત્ર સિધ્ધિઓ મથાદિઓનો પરિચય અપાય.

૨: અવધીન ગુજરાતી સાહિત્યના નોંધપાત્ર સર્જકો:

૧: નર્મદ ૨: દલપતરામ ૩: નલ્લરામ ૪: ગોવર્ધનરામ ૫: રમણભાઈ નીલકંઠ

૬: -હાનાલાલ ૭: ગાંધીજી ૮: રા. વિ. પાઠક ૯: કનૈયાલાલ મુન્શી

૧૦: સુન્દરમ ૧૧: ઉમાશંકર જોષી ૧૨: સુરેશ જોષી.

વાલેલા: ૨૪. ૧૧.

નોંધપાત્ર કૃતિઓનો અભ્યાસ :

અહીં ઉપર ગણાયેલા સર્જકોની કૃતિઓનો અભ્યાસ અપેક્ષિત છે જ, સાથે ખૂબ જ નોંધપાત્ર કે નમૂના રુપ હોય એવી કૃતિઓની પરિચય અપાય એ પણ જરૂરી છે.

૧: કાન્તા	૯: જન્મટીપ	૧૦: અમૃતી
૨: પૂર્વાલાપ	૧૦: આસના તારા	૧૮: મોતરાની દિવાલો
૩: ક્લાપીનો કેકારવ	૧૧: કુરુક્ષેત્ર(દર્શક)	૧૯: મેલ
૪: સમૂળી ક્રાન્તિ	૧૨: માનવીની ભવાઈ	૨૦: ધ્વનિ
૫: મહાદેવભાઈની ડાયરી	૧૩: વિદિશા	૨૧:
૬: આગગાડી	૧૫: પરિક્રમા	૨૨: જનાન્તિક
૭: લોકસાહિત્યનું સમાલોચન	૧૬: બારી બહાર	

(૪) સાહિત્ય સ્વરૂપોની પિક્ચરસરેખા :

૧: નવલકથા (૨) નાટક (એકાંકી સહિત)(૩) નિબંધ (૪) ટૂંકીવાર્તા (૫) સાનેટ

૫: કેટલાંક અભ્યાસપાત્ર મુદ્દાઓ :-

૧: નવલકથાકાર તરોડે.	૨: વ. દેસાઈ પન્નાલાલ પટેલ, યુનીલાલ મડિયા ગુણવંતરાય આચાર્ય અને ચન્દ્રકાન્ત બક્ષી
૨: નાટકકાર તરોડે.	ચન્દ્રકાન્ત મહેતા, શિવકુમાર જોષી, મધુરાય લાભશંકર ઠાકર
૩: ટૂંકી વાર્તા	દૂમકેતુ, જયેત ખન્ની, કિશોર જાદવ
૪: કવિતા ક્ષેત્રે	નરહિરાવ, ખાલાંશેકર ખખરદાર, હરીશચન્દ્ર ભટ્ટ
૫: વિષય :	પેડિતચુગના વિવેચકો, ગાંધીચુગના વિવેચકો, સાપ્રેત વિવેચના સાહિત્ય.
૬: અન્ય:	(ક) ગુજરાતીમાં પ્રવાસ સાહિત્ય (ખ) ગુજરાતીનું હાસ્યરસનું સાહિત્ય (ગ) ગુજરાતીનું ચરિત્ર સાહિત્ય (ઘ) ગુજરાતીના લલિતનિબંધકારો (ચ) ગુજરાતી ગ્રન્થ (છ) ગુજરાતીના સાહિત્ય સામયિકો અને સંસ્થાઓ.

કેટલાંક મહત્વના સંદર્ભ ગ્રંથો :

૧: ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ-ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ
૨: અવાચિન ગુજરાતી સાહિત્યની પિક્ચર સરેખા- ડૉ. ધીરુભાઈ ઠાકર
૩: અવાચિન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ રમેશ ત્રિવેદી
૪: અવાચિન કવિતા - સુન્દરમ
૫: આધુનિક કવિતા પ્રવાહ - જ.ત. પાઠક
૬: ચાર વાર્તાકારો - વિજય શાસ્ત્રી
૭: સુરેશ જોષીથી સુરેશ જોષી - સુમન શાહ
૮: આત્મનેપદી - સં. સુમન શાહ

પ્રશ્નપત્ર-૭: ભાષા સામાન્ય અને ભાષા વિશેષ-ગુજરાતીના સ્વરુપોનો અભ્યાસ :-

મ) પ્રશ્નપત્રમાં વધા મળીને પાંચ જ સવાલો પુછાશે, પ્રશ્નો માટે નીચે પ્રમાણે વિગતો રહેશે, પ્રત્યેક વિભાગમાંથી એક-એક પ્રશ્ન પુછવાનું રાખવું.

૧. ભાષાનો સામાન્ય પરિચય:

૧. ભાષાનું માનવવ્યવહારમાં સ્થાન અને તેના વિવિધ ઉપયોગો, જેવા કે ભાષા સાગણી-વિચનર વ્યક્ત કરવાનું સાધન, સામાજિક વ્યવહારનું સાધન સાહિત્યનું માધ્યમ, જ્ઞાનસાધન.

૨. ભાષાની સ્તુત્વા કે હોલે આપેલી વ્યાખ્યાને આધારે ભાષાના મુખ્ય લક્ષણોનો પરિચય.

ભાષા સંકેતપદ્ધતિ, સંકેતોનું સ્વરુપ, સંકેતોની યાદરિછકતા, સંકેતો સંઘટિત કે વ્યવસ્થાજનમ હોય છે, એમાં નવનિમણિ ગુણ રહેલો છે, એ બંધી બાબતોનો પરિચય અપાય તે જરુરી છે.

૩. ભાષા-વ્યસ્થાના વિવિધ સ્તરો.

ભાષા સંઘટનાના વિવિધ સ્તરો કે વ્યવસ્થાનો ખ્યાલ અપાય. ધ્વનિધા, રુપો કે શબ્દો, વાક્યતત્ત, હ્રદબંધોળ, આદિનો સમાન્ય ખ્યાલ

૪. માન્યભાષા અને બોલી વિશે સામાન્ય ખ્યાલ:

ભાષાના સામાજિક-સાંસ્કૃતિક-પ્રાસંગિક-વ્યવસાયિક આદિ સ્વરુપણોની ખ્યાલ આપતી જઈ બોલી અને માન્યભાષાનું સ્વરુપ કે ભેદ સ્પષ્ટ થાય તે રીતે અભ્યાસ.

૨. ગુજરાતી ભાષાનો કુળક્રમ:

૧. ભારતમાં ભાષાકુળો, ભાષુ, દ્રવિડ મોનખોર અને ચીની તિબેટી સ્થાન અને ભાષાઓ કે બોલીઓનો નિર્દેશ.

૨. ભારત ઘુરોપીયથી ભારતીય આર્યના ઉદ્દગમ સુધીની સામાન્ય રુપરેખા આપી ભારતીય આર્યની વિકાસ રેખાના ત્રણ તલકકાઓનો સામાન્ય પરિચય.

૩. સાપ્રાંશથી અવધિન ગુજરાતી સુધીનો વિકાસક્રમ અને ગુજરાતી ભાષાની ત્રણેય વિકાસભૂમિકાઓ અને ખુબજ મહત્વના કે ભેદકાલકાળોનો પરિચય અપાય.

૪. ગુજરાતીના મહત્વના ધ્વનિપરિવર્તનો:

૧. સંયુક્ત વ્યંજનો લોપ અને પ્રવસ્વર દીર્ઘત્વ

૨. 'અઠ' 'અઠ્ઠ' એ સ્વરયુગોનું પરિવર્તન

૩. સાનુનાસિક સ્વરોનું નિમણિ...

૪. એકલા ઈ-ઉનું પરિવર્તન
૫. મધ્યમર્તી 'ાય' નોલોપ.
૬. સંયુક્ત વ્યંજનોનો વિશ્લેષ,લ,ળ,ક,ગ,આદિ

પ: ગુજરાતી બોલીઓની લાક્ષણિકતાઓનો પરિચય

ગાંધી ઉત્તર ગુજરાત,મધ્ય ગુજરાત,દક્ષિણ ગુજરાત અને સૌરાષ્ટ્ર એ ચાર પ્રદેશોની બોલીની ઉચ્ચરણ,વ્યાકરણ અને શબ્દભંડાળની લાક્ષણિકતાઓને લક્ષમાં રાખી પરિચય.

૩.માન્ય ગુજરાતીના અંગેની જાણકારી:

૧.માન્ય ગુજરાતીના ધ્વનિવિટકો :

ગાંધી સ્વર-વ્યંજન,સ્પર્શ-સંઘર્ષી,ઘોળ-સઘોળ વગેરે ભેદક લક્ષણોને લક્ષમાં રાખી માન્ય ગુજરાતીમાં ઉપયોગમાં લેવાતા ધ્વનિઓનો પરિચય.

૨.ગુજરાતી શબ્દસિદ્ધિ

અંગસાધક પૂર્વપ્રત્યયો અને પરપ્રત્યયોની યોગ્ય અને કાર્ય-માત્ર નીચેના પ્રત્યયોના સંદર્ભે ચર્ચાસા.

અ: પૂર્વ-પ્રત્યયો:

૧.સંસ્કૃત, : કું, ઘસે, વિ,સગ

૨.ગુજરાતી : ળ, અણ, ક, વણ, સ

૩.કારસી : કમ,ઝેર,બદ,પિન, પે.

(મ) પર-પ્રત્યયો :

૧: નામિક : સંજ્ઞાસાધક

અ,ય,તા,ત્વ,આશ,ચાણ આઈ,પણ અને ઈ,ગી,ગીરો,

નામિક, : વિશેષણસાધક

ઈ.ઈક,ઈય,વિન(વી)ચાણુ,આળ-ગર.ખોર,દાર,

પાજ

૨: આખ્યાતિક : સંજ્ઞાસાધક

આન-આના,ચણ-ચણા,સક,ચાઈ,ચાણુ,આવટ તર,

ચામણ આયખાતિક: વિશેષણસાધક 'આઉ' અને 'ઉ'.

૩: સ્વાર્થિક કે અંગ, વિસ્તારક

અ,ક,ડ,લ,ઈય,- જેવ

તત્સમ,તદભવ,તદશ્ય,વિદેશા અને ચવરિનિ ભારતીય ભાષાઓમાંથી સ્વીકૃત શબ્દોનો ઉલ્લેખ સાથે...

:૯:

૪: ગુજરાતી નામિક રુપોખ્યાનો :

નામપદમાં પ્રવેશના રુપો : નામપદને લાગતા પ્રત્યયોઓને થોડે નામનાં ઓળખ વિકારો-અધિકારીનો ખ્યાલ.

૧: વચન - વ્યવસ્થા :

વચન વ્યક્ત કરવાની રીતો.

પહુવચનના ' ' આ ' ' પ્રત્યયના પ્રયોગનું ક્ષેત્ર

વચન ઓળખી લાક્ષણિક પરિસ્થિતિ અને પહુવચનના ઓળખ

પ્રાદીનો પરિચય

૨: વિભક્તિ - વ્યવસ્થા :

વિકૃતિની ઓળખા વિવિધ ઓળખ

વ્યક્ત - કરવાની રીત: અપ્રત્યય, અપ્રત્યય-રુપો

૩: પ્રત્યયો ઝૂંટી થીત અને નામયોગી ઓળખ એમનું કાર્ય

૩: લિંગવિચાર

૫: આખ્યાતિક રુપોખ્યાનો અને અન્ય પદ રચનાઓ :

અ: આખ્યાતના મૂળ અર્થવ્યસ્થાનો પરિચય : પરુષ વચન અને

કાઈવ્યવસ્થા અને અર્થવ્યસ્થાનો પરિચય: પરુષવચન અને

લિંગવચનથી બનતા વિવિધક્રિયા રુપો : ક્રિયા પદો કૃદંતનું

જુદાપણ અને ઉપયોગો : સહાયક રકવાળા અને સંયુક્ત ક્રિયા રુપોનો

પરિચય ક્રિયા વિશેષણો : સંયોજકો ઉદ્દગારવાચકો અને નિપાતો :

એમનું વાક્યમાં કાર્ય સમજાવવું સાથે રુપરચનાની દૃષ્ટિએ પણ પરિચય

બ: ગુજરાતી ભાષાનું

અથવા શબ્દભંડોળ(૨) રવાનુક્રમી અને ધ્વનિરુક્ત પ્રયોગો

(૩) સમાસરચના

કેટલાક મહત્વના સંદર્ભ પ્રત્યો :

૧: ગુજરાતી ભાષા અને ગુજરાતી ભાષાનું સ્વરુપ-જયન્ત કોઠારી

૨: ગુજરાતી ભાષાનું સ્વરુપ અને ધ્વનિ પરિચયવર્તન - પ્રબોધ પંડિત

૩: ગુજરાતી ભાષાનું વ્યાકરણ - થોગેન્દ્ર વ્યાસ

૪: વ્યાકરણ ભાષાનું નિર્ણય-ઉર્મિ દેસાઈ

૫: ગુજરાતી ભાષાનું ઐતિહાસિક વ્યાકરણ -ડૉ. હરિવલ્લભ ભાયાણી

પ્રશ્નપત્ર : ૮ સાહિત્ય - વિવેચનના સિધ્ધાંતો :

નોંધ:- સમગ્ર અભ્યાસક્રમને ચાકરી લઈને કુલ પાંચ પ્રશ્નો પુછવાનું રાખું :

ક-૧: લલિતકલાની વિભાગનક - તની વિષયતા ભારતીય અને પાશ્ચાત્ય વિધ્વાનોના નિર્ણયો. ગુણ-૧૪

૨: સાહિત્યની કલ્પના પ્રભાવમાનમોતે વિષયકાષ્ટકરતીય અને પાશ્ચાત્ય ગુણ-૧૪ વિધ્વાનોના નિર્ણયો.

૫: સામાન્ય પરિચય :

૧: સંસ્કૃત કાવ્યશાસ્ત્રની વિવિધ વિચારધારાઓ : રસ, ધ્વનિ, વક્રોક્તિ, રતિ, અલંકાર અને ભૌતિય.

૨: અર્વાચીન સાહિત્યની વિવિધ વિચારધારાઓ પ્રસિદ્ધ સાહિત્ય. કૌતુકરાંગી સાહિત્ય, વાસ્તવદર્શી સાહિત્ય, આધુનિક સાહિત્ય.

૩: કાવ્યની વ્યાખ્યા : સંસ્કૃત અને પાશ્ચાત્ય વિચારધારાઓનાં સંદર્ભ: ગુણ-૨૮

૨: કાવ્ય ભેદ : પ્રતિભા, વ્યુત્પત્તિ અને અભ્યાસ

૩: કાવ્યના પ્રયોજનો :

૪: કાવ્યની શક્તિ: અભિધા: લક્ષણો અને વ્યજના. લક્ષણના મુખ્ય માત્ર પ્રકારો.

૬: સર્જન પ્રક્રિયા સાથે સંકળાયેલા અન્ય તત્ત્વો :-

૧: અલંકાર ૨: ઉદ્દેશ્યતા - લય ગુણ-૧૪

૩: કલ્પના ૪: પ્રતીક ૫: પુરાકલ્પન

૬: સાહિત્યના વિવિધ પ્રકારોનો સામાન્ય પરિચય (નવકથા, નવલિકા, મિકાકાવ્ય ગ્રંથ સોનેટ

૭: ભરપરા અને પ્રયોગ :

૮: સર્જન ભાવન અને વિવેચન :-

૧: અભિવ્યક્તિ અને પ્રત્યાક્ષ ગુણ-૧૪

૨: સર્જન અને ભાવન : સહદય શ્રેક વિભાવના

કાસ્યત્રી અને ભાવપ્રિયતી પ્રતિભા, વિવેચક શ્રેક વિભાવના

૩: સર્જન-પ્રક્રિયા, અનુભૂતિ, દર્શન, કલ્પના, સર્જકતા, શૈલી સાહિત્ય રુચિ.

૪: વિવેચનનું સ્વરુપ :

- ૧: સિધ્ધાંત - વિવેચન
- ૨: પ્રત્યક્ષા - વિવેચન : વિરણ, સમજૂતી અને મૂલ્યાંકન
- ૩: કૃતિલક્ષી વિવેચન
- ૪: કતલિલક્ષી વિવેચન
- ૫: ભાવલક્ષી વિવેચન
- ૬: વિવેચનની પદ્ધતિ : ઐતિહાસિક, તુલનાત્મક, વર્ણનાત્મક

કેટલાક મહત્વના સંદર્ભ ગ્રંથો :

- ૧: ભારતીય સાહિત્યવિચાર મંજુષા : બેટાઈ-કંસારા
- ૨: અભિનવનો રસવિચાર : - કંસારા નગીનદાસ પારેખ
- ૩: સાહિત્યવિવેચનના સિધ્ધાંતો , ,
- ૪: સાહિત્યમાં વિવેક , ,
- ૫: કાવ્યપ્રકાશ સં. નગીનદાસ પારેખ
- ૬: શૈલી અને સ્વરુપ ઉમાશંકર જોષી
- ૭: સાહિત્ય વાદ ડો. અમૃતલાલ યાજ્ઞિક અને અન્ય
- ૮: ભાવન-વિભાવન ભાગ-૧-૨ ડો. હરિવલ્લભ માયાણી
- ૯: સંજ્ઞાન ડો. સુમન શાહ
- ૧૦: સાહિત્ય વિવેચનના સિધ્ધાંતો ડો. મણિલાલ પટેલ
- ૧૧: સાહિત્ય વિવેચનના સિધ્ધાંતો સતીશ વ્યાસ, -
- ૧૨: ભારતીય કાવ્યસિધ્ધાંત જયંત કોઠારી - જટુભાઈ રાજપરા

ચાલુ..

પ્રશ્નપત્ર : ૯ :

યા પ્રશ્નપત્રમાં નીચે પ્રમાણે પાંચ મુદ્દાઓ અભ્યાસ માટે નિયત કરવામાં આવી છે. પ્રત્યેકમાંથી ૧૪ ગુણનો એક-એક સવાલ પુછવાનું રાખવું.

૧: વિચાર- વિસ્તાર

૨: છંદની ઓળખ

નીચેના છંદોની એમના બંધારણને લક્ષમાં રાખી અભ્યાસ, અક્ષરમેળ : અનુષ્ટુપ, મંદાક્રાન્તા, શિખરણી, પૃથ્વી, વસંત તિલકા સ્ત્રગ્ધરા, ઉદ્ભવજ, ઉપેન્દ્રજા ઉપજાતિ, ઉરિણી, શાર્દૂલ, વિક્રીડીત, માત્રામંજ, પોયાઈ, દોશહરો, સવૈયા, કટાવ, મનહર, ઉરિગીત ઝુલણા :

૩: અંકારોની ઓળખ :

નીચેના અંકારોનો એમની ઓળખની દૃષ્ટિએ અભ્યાસ :

ઉપમા, રુપક; ઉત્પ્રેક્ષા, વ્યતિરેક, અતિશયોક્તિ, વ્યાજસ્તુતી, સ્વાભાવોક્તિ, શ્લેષ, અ-વય, દૃષ્ટાંત, શબ્દાનુપ્રાસ, વર્ણાનુપ્રાસ

૪: કાવ્યનું સ્સદર્શન :

૫: પ્રસંગાલેખ :

કેટલાક મહત્વના સંદર્ભ ગ્રંથો :

૧) મૃહદ વિકાળ - રા. વિ. પાઠક

૨) ભાષા-છંદ-અંકાર પરીચય-મનોજ-દરુ-વિજય શાસ્ત્રી

૩) ગુજરાતી કવિતાનો આસ્વાદ - સુરેશ જોષી

૪) સાહિત્યનો આસ્વાદ - મણિલાલ પટેલ

૫) કાવ્ય-આસ્વાદો - પ્રસાદ પ્રહમભટ્ટ

૬) કાવ્યરસ - વિજય શાસ્ત્રી

૭) છંદાસી - કાંતિલાલ કાલાણી

પ્રશ્નપત્ર -૧૦ : બે વિશિષ્ટ કૃતિઓનો તલસ્પર્શો અભ્યાસ

૧) "નળાખ્યાન" - પ્રેમાનંદ

૨) "રાઈનો પર્વત" - રમણભાઈ નીલકંઠ

૩)

કેટલાક મહત્વના સંદર્ભગ્રંથો :

૧) દ પ્રેમાનંદ : એક અધ્યયન - કે.કા. શાસ્ત્રી :

૨) પ્રમાનંદ - જયંત ગાડીન

૩) પ્રમાનંદ : એક સમાલોચના - રમેશ કુ શુક્લ

૪) રમણભાઈ નીલકંઠ - ડૉ. ચંપૂ વ્યાસ

૫) ઉપક્રમ - જયંત કોઠારી

૬) ગુજરાતી નાટકનો ઉદગમ અને વિકાસ - ડૉ. મહેશ ચોકસી.

લેખન કૌશલમાંથી બે પ્રશ્નો પૂછવાનું રાખવું

પ્રશ્નપત્ર-૧૩ :

૧. નિર્બંધ લેખન - ૩૫ ગુણ
  ૨. અરજી લેખન - ૧૦ ગુણ
  ૩. લેખન કૌશલ - ૨૫ ગુણ
- ૧) જોડણી : દસ ગુણ ૨) પર્યાયશબ્દથી શબ્દો (પાંચ ગુણ)
૩) વિરુદ્ધાર્થી શબ્દો : પાંચ ગુણ : ૪) શબ્દસમૂહ માટે એક શબ્દ
: પાંચ ગુણ :

૧) નિર્બંધો :

૧. મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્યમાં પ્રેમલક્ષણાભક્તિ
૨. મધ્યકાલીન ગુજરાતી માખ્યાન
૩. મધ્યકાલીન ગુજરાતી પદ્યવાર્તા
૪. મધ્યકાલીન ગુજરાતી કવિતામાં તત્વદર્શન
૫. ગુજરાતી રંગભૂમિ
૬. પાશ્ચાત્ય સાહિત્યનો ગુજરાતી સાહિત્ય પર પ્રભાવ
૭. ગુજરાતી સાહિત્યમાં આધુનિકતા
૮. ગુજરાતી અર્જુન કવિતા
૯. ગુજરાતી ચરિત્ર સાહિત્ય
૧૦. સાહિત્ય અને સમાજ અભિમુખતા
૧૧. ગુજરાતી સાહિત્યિક પત્રકારત્વ
૧૨. સાહિત્ય અને સમૂહમાધ્યમો
૧૩. મારી પ્રિય : પ્રશિષ્ટ : સાહિત્ય કૃતિ

નિર્બંધમાંથી ચાર નિર્બંધો અંગે પ્રશ્ન પૂછી કોઈપણ એક વિશે લખવાનું કહેવું. લેખન કૌશલમાંથી જોડણી માટે ૧૫ ગુણ અને બાકીના માટે ૧૦ ગુણનો સવાલ પૂછવો.

નોંધ :- ઉપરના જ્યે પ્રશ્નપત્રોના નોંધ પાત્ર મુદ્દાઓને આવરી લે તેવા ઓછાનાં ઓછા ત્રણ-ત્રણ લખાણો સત્ર દીઠ તૈયાર કરવા આવશ્યક છે.

૧.	મધ્યકાલીન અભિકતાપ્રવાહ	-	ડો. નિપુલ પંડયા
૨.	આખ્યાન : સ્વરૂપ અને વિકાસ:	-	ડો. શિશિન મોઝા
૩.	મધ્યકાલીન સાહિત્યકારો	-	મંજૂલાલ મજમુદાર
૪.	બાર સાહિત્ય સ્વરૂપો	-	પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ
૫.	સ્વરૂપ સંનિધાન	-	સુમન શાહ
૬.	સાહિત્ય અને સમૂહ માધ્યમો	-	ડો. પ્રિતિ શાહ
૭.	મિડીયા મેસેજ	-	સુમન શાહ
૮.	સાહિત્યમાં માધુનિકતા	-	સુમન શાહ
૯.	માધુનિક ગુજરાતી કવિતા	-	બોળાભાઈ પટેલ
૧૦.	ગુજરાતી સાહિત્યમાં માધુનિકતાવાદ	-	પ્રમોદકુમાર પટેલ
૧૧.	આત્મકથા - સ્વરૂપ અને વિકાસ	-	ડો. રસીલા પંડયા
૧૨.	આત્મકતા	-	સતીશ વ્યાસ
૧૩.	જીવન કથા	-	મણિલાલ પટેલ
૧૪.	સ-દર્શ	-	જયન્ત કોઠારી
૧૫.	૩૭ સાહિત્યિક નિર્બંધો	-	મકત મોઝા
૧૬.	સાહિત્યિક નિર્બંધો	-	પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ
૧૭.	આપણી રંગભૂમિ	-	ભરત દવે
૧૮.	ગુજરાતી નાટકોનો ઉદભવ અને વિકાસ	-	મહેશ ચોકસી